

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 131

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 13 februarie 2004

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 478 din 9 decembrie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	1-3		
Decizia nr. 19 din 22 ianuarie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare	3-5		
		Decizia nr. 32 din 29 ianuarie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. 1 teza întâi din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare.....	5-7
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		96. — Hotărâre pentru modificarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 557/2002 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unor credite externe pentru Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A.	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 478

din 9 decembrie 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Ludmila Cernea, Marioara Nicorescu și Ecaterina Doicescu în Dosarul nr. 1.772/2003 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal sunt prezenți autorii excepției, prin mandatar, precum și Dragoș Popescu, prin avocat, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul autorilor excepției solicită admiterea excepției pentru aceleași motive pe care le-a invocat în notele scrise depuse la instanța de judecată.

Avocatul părții Dragoș Popescu solicită respingerea excepției, arătând că asupra constituționalității art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii, stabilind că dispozițiile acestui articol sunt constituționale. Menționează în acest sens Decizia nr. 69/2003, prin care Curtea a reținut că prin consacrarea bunei-credințe ca o cauză de asanare a nulității absolute a actelor de înstrăinare a imobilelor preluate fără titlu valabil legiuitorul a înțeles ca în conflictul de interese legitime dintre adevăratul proprietar și subdobânditorul de bună-credință al bunului imobil să fie preferat cel din urmă. Această soluție se întemeiază pe principiul validității aparenței în drept. Arată că, de altfel, în speță statul a dobândit cu titlu valabil dreptul de proprietate asupra imobilului. Ceea ce urmărește de fapt autorul excepției prin invocarea excepției este discutarea constituționalității Decretului nr. 92/1950 și implicit a măsurii naționalizării, lucru inadmisibil în raport cu prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența constantă a Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 1 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 1.772/2003, **Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Ludmila Cernea, Marioara Nicorescu și Ecaterina Doicescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul excepției susține că textul legal criticat încalcă art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în raport cu art. 20 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia, *„Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale”*. Autorul excepției consideră că „în această situație, instanța trebuia să facă direct aplicarea art. 1 din primul Protocol la Convenția Europeană, întrucât aceasta are prioritate, așa cum dispune art. 20 alin. (2) din Constituție”.

Instanța de judecată opinează în sensul respingerii excepției ca fiind neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile legale criticate sunt o aplicare a principiului constituțional al ocrotirii proprietății private conținut de

dispozițiile art. 41 din Constituție și de dispozițiile art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, făcând în acest sens referire la jurisprudența Curții Constituționale.

Avocatul Poporului, în punctul său de vedere, apreciază, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, că textul legal criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 14 februarie 2001, text de lege care are următorul conținut:

— Art. 46 alin. (2): *„Actele juridice de înstrăinare, inclusiv cele făcute în cadrul procesului de privatizare, având ca obiect imobile preluate fără titlu valabil, sunt lovite de nulitate absolută, în afară de cazul în care actul a fost încheiat cu bună-credință.”*

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 191 din 25 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 567 din 1 august 2002, Decizia nr. 69 din 18 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 3 aprilie 2003, și Decizia nr. 72 din 18 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 21 martie 2003.

Cu acest prilej Curtea Constituțională a constatat că ocrotirea interesului dobânditorului de bună-credință a fost determinată de rațiuni care vizează asigurarea securității circuitului civil și stabilitatea raporturilor civile. Ne aflăm în prezența unei erori comune a dobânditorilor cu privire la calitatea de proprietar a statului, eroare ce îndreptățește o largă prezumție de bună-credință a acestora, întrucât această eroare comună a tuturor dobânditorilor s-a bazat pe autoritatea unui act legislativ. Astfel fiind, nu poate fi decât de bună-credință cel ce se întemeiază pe o dispoziție a legii.

Soluțiile adoptate, ca și considerentele pe care acestea se întemeiază, își mențin valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au apărut împrejurări noi care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie.

Față de cele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Ludmila Cernea, Marioara Nicorescu și Ecaterina Doicescu în Dosarul nr. 1.722/2003 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 decembrie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 19

din 22 ianuarie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b)
din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale,
cu modificările și completările ulterioare**

Costică Bulai	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Valeriu Croitoru în Dosarul nr. 6.301/2003 al Tribunalului Suceava.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că motivele de neconstituționalitate invocate de autorul excepției nu vizează dispoziția legală în sine, ci omisiunea legiuitorului de a prevedea dispoziții similare cu cea criticată și pentru persoanele pensionate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 19/2000. Pe de altă parte, arată că dispozițiile legale criticate nu creează discriminări între persoane aflate în aceeași situație juridică.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 octombrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 6.301/2003, **Tribunalul Suceava a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare**, excepție ridicată de Valeriu Croitoru într-o cauză civilă având ca obiect contestația formulată de acesta împotriva deciziei de pensionare emisă de Casa de Pensii Suceava.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 sunt neconstituționale în măsura în care nu se prevede includerea în perioada de cotizare a timpului studiilor superioare absolvite la cursurile de zi ale facultăților și pentru persoanele pensionate anterior datei intrării în vigoare a legii. Consideră că se instituie discriminări între pensionari în raport cu data înscrierii la pensie, contrar principiului egalității în drepturi, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție. Apreciază că acest tratament juridic diferențiat nu poate fi justificat cu principiul neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât completarea perioadei de cotizare ar urma să se facă prin recalcularea pensiilor anterior stabilite, pentru viitor, începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000.

Tribunalul Suceava apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, deoarece, potrivit principiului neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, dispozițiile legale criticate pot fi aplicate numai de la data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, respectiv de la data de 1 aprilie 2001. Totodată, apreciază că susținerile autorului excepției nu constituie probleme de constituționalitate, ci de aplicare a legii, care sunt de competența instanței de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat și punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece „în cadrul obligației statului de a lua măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, prevăzută de dispozițiile art. 47 alin. (1) din Constituție, republicată, legiuitorul are deplina autoritate de a stabili noi modalități și condiții de acordare și calculare a pensiilor, în funcție de situația economico-financiară a țării și fondurile disponibile, cum a procedat și prin adoptarea Legii nr. 19/2000“. Conform principiului neretroactivității legii, noile reglementări legale pot fi aplicate numai după intrarea lor în vigoare, respectiv numai în cazul înscrierilor ulterioare la pensie. Persoanele pensionate în temeiul legislației anterioare se află într-o situație diferită față de cele care se pensionează potrivit prevederilor Legii nr. 19/2000, fapt ce justifică și tratamentul juridic diferențiat.

Avocatul Poporului consideră că excepția ridicată este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 produc efecte numai pentru viitor, pentru persoanele care se pensionează după data intrării lor în vigoare. Persoanele pensionate sub imperiul unor reglementări legale diferite nu se află într-o situație juridică identică, de natură să justifice aplicarea unui tratament egal, fiindu-le aplicabilă legislația în vigoare la data pensionării lor.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

republicată, precum și celor ale art. 1 alin. (1), art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000), modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2001 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 30 martie 2001), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2002 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 25 iunie 2002), dispoziții care, în prezent, au următorul cuprins:

— Art. 38: „(1) În sistemul public se asimilează stagiul de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul: [...]

b) a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora;“.

În susținerea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia apreciază că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României, revizuită și republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, prevederi care au următorul conținut: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

Autorul excepției nu susține neconstituționalitatea art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 prin ceea ce dispune acest text legal, ci pentru lipsa prevederii ca el să se aplice și persoanelor înscrise la pensie anterior datei intrării în vigoare a legii. Or, aceasta echivalează cu o omisiune de reglementare care, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992, republicată, nu poate face obiectul unui control de constituționalitate, Curtea Constituțională neputând dispune modificarea ori completarea prevederii legale supuse controlului.

Pe de altă parte, Curtea constată că problema dacă perioada în care asiguratul a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar se consideră stagiul de cotizare și pentru persoanele pensionate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 19/2000, sau numai pentru cele pensionate după acest termen, reprezintă o chestiune de aplicare a legii, care este de competența instanțelor de judecată, iar nu a Curții Constituționale, în conformitate cu dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora „[...] Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.“

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), art. 23 și al art. 25 alin. (1) și (4) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca fiind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Valeriu Croitoru în Dosarul nr. 6.301/2003 al Tribunalului Suceava.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 ianuarie 2004.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 32
din 29 ianuarie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. 1 teza întâi
din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările
și completările ulterioare**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. 1 teza întâi din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Carmen Mitruș și Cristian Mitruș în Dosarul nr. 1.747/2003 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal răspunde personal Henry Segal, asistat de avocatul Dumitru Gazetovici, și lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Autorii excepției de neconstituționalitate au depus la dosar o cerere prin care solicită acordarea unui nou termen de judecată, deoarece, în opinia lor, procedura de citare nu a fost legal îndeplinită, având în vedere că de pe citație lipsește unul dintre elementele prevăzute de art. 88 alin. 1 pct. 6 din Codul de procedură civilă, respectiv parafa șefului instanței, situație care, potrivit alin. 2 al aceluiași articol, atrage sancțiunea nulității.

Curtea pune în discuție incidentul procedural invocat.

Avocatul părții prezente solicită respingerea cererii formulate, deoarece o eventuală admitere a acesteia duce în mod nejustificat la tergiversarea cauzei, dat fiind că autorii excepției au avut cunoștință de termenul de judecată fixat de Curte.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a cererii, întrucât citația conține toate arătările prevăzute la art. 88 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Curtea constată că de pe citație nu lipsește nici un element prevăzut de art. 88 alin. 1 din Codul de procedură civilă. Pentru acest motiv respinge cererea de acordare a unui nou termen de judecată.

Cauza se află în stare de judecată.

Având cuvântul pe fond, avocatul părții Henry Segal pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece nu se produce nici o discriminare între persoanele ce pot solicita anularea certificatului de moștenitor, mai ales că actele notariale pot fi atacate de părți sau orice altă persoană interesată prin acțiune în anulare la instanța de judecată, potrivit prevederilor art. 49 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Partea Ministerul Finanțelor Publice a depus la dosar concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că prevederile art. 88 alin. 1 din Legea nr. 36/1995 nu înfrâng prevederile constituționale invocate referitoare la principiul nediscriminării, cu atât mai mult cu cât, potrivit art. 100 din lege, orice persoană interesată poate contesta certificatul

de moștenitor printr-o acțiune în anulare la instanța judecătorească.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 19 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 1.747/2003, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 88 alin. 1 teza întâi din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare.**

Excepția a fost ridicată în dosarul de mai sus de reclamantul Carmen Mitruș și Cristian Mitruș.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul de lege criticat contravine principiilor constituționale ale egalității, dreptului la apărare și ocrotirii dreptului de proprietate privată, întrucât nu permite și terților fără vocație succesorală sau care nu sunt creditorii ai defunctului să ceară anularea certificatului de moștenitor, situație care ar putea aduce în mod vădit atingere dreptului lor de proprietate.

Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prin textul de lege criticat se consacră regula procedurală conform căreia orice persoană care reclamă în justiție trebuie să dovedească interesul legitim ce justifică demersul său, fără a se încălca vreuna dintre prevederile constituționale invocate.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul României consideră că textul criticat nu încalcă principiul egalității, deoarece nu se produce nici o discriminare între persoanele care pot solicita anularea unui certificat de moștenitor, cu atât mai mult cu cât art. 100 din Legea nr. 36/1995 prevede că actele notariale pot fi atacate de părți sau de orice persoană interesată prin acțiune în anulare la instanța judecătorească, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

Referitor la susținerea conform căreia prin textul contestat se încalcă dreptul la apărare, Guvernul arată că art. 88 alin. 1 din Legea nr. 36/1995 asigură posibilitatea unei persoane de a-și susține interesele, în cadrul unui litigiu dedus judecătării, cu respectarea normelor procedurale aplicabile.

Pe de altă parte, certificatul de moștenitor, prin constatările făcute în el, nu dovedește dreptul de proprietate, ci doar calitatea moștenitorilor de a intra în posesia bunurilor care au aparținut defunctului, astfel că mențiunile din acest act procedural succesoral nu sunt opozabile terților și, prin urmare, dreptul de proprietate al acestora nu este

afectat. În consecință, nu se poate susține că se încalcă prevederile constituționale ale art. 44.

Avocatul Poporului arată că prevederile art. 88 alin. 1 din Legea nr. 36/1995 instituie posibilitatea persoanelor vătămate în drepturile lor, prin emiterea certificatului de moștenitor, de a cere instanței judecătorești anularea acestuia, fără a face nici o diferențiere în cadrul acestei categorii. Dispozițiile sunt aplicabile oricărei persoane aflate în situațiile menționate în ipoteza normei. Prin urmare textul contestat nu are caracter discriminatoriu.

Textul criticat nu conține dispoziții de natură să îngreuească drepturile procesuale ale părților ori dreptul de a fi asistate de un avocat în tot cursul procesului.

Dispozițiile art. 44 din Constituție nu au, în opinia Avocatului Poporului, incidență în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere emise de Guvern și de Avocatul Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, ale art. 1 alin. (1), art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 88 alin. 1 teza întâi din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, cu modificările și completările ulterioare, și are următorul conținut:

— Art. 88 alin. 1 teza întâi: *„Cei care se consideră vătămați în drepturile lor prin emiterea certificatului de moștenitor pot cere instanței judecătorești anularea acestuia și stabilirea drepturilor lor, conform legii.”*

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile art. 16, 24 și 41 din Constituția României. După aprobarea Legii de revizuire a Constituției României, Constituția a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile constituționale invocate fiind cuprinse în art. 16, 24 și 44 cu următorul conținut:

— Art. 16: *„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.“;

— Art. 24: „(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.“;

— Art. 44: „(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.

(2) Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.

(3) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(4) Sunt interzise naționalizarea sau orice alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor.

(5) Pentru lucrări de interes general, autoritatea publică poate folosi subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligația de a despăgubi proprietarul pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru alte daune imputabile autorității.

(6) Despăgubirile prevăzute în alineatele (5) și (5) se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție.

(7) Dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d), art. 147 alin. (4) și al art. 16, 24 și 44 din Constituție, republicată, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), art. 23 alin. (1) și al art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. 1 teza întâi din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Carmen Mitruș și Cristian Mitruș în Dosarul nr. 1.747/2003 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 ianuarie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

(8) *Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.*

(9) *Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.“*

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 88 alin. 1 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 reglementează posibilitatea oricărei persoane interesate de a se adresa instanței de judecată în vederea anulării unui certificat de moștenitor, în măsura în care acesta a fost emis cu încălcarea drepturilor lor.

Susținerea autorilor excepției, în sensul că prevederile legale atacate exclud posibilitatea persoanelor străine de moștenire de a contesta certificatul de moștenitor este nefondată, dat fiind că în cuprinsul textului de lege nu se face nici o distincție între succesori și terțele persoane care ar putea fi vătămate prin folosirea unui certificat de moștenitor emis cu încălcarea legii.

Pe de altă parte, potrivit art. 99 alin. 1 coroborat cu art. 100 alin. 1 din Legea nr. 36/1995, actele notariale sunt supuse controlului judecătoresc și pot fi atacate de părți sau de **orice persoană interesată** prin acțiune în anulare la instanța judecătorească, în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă.

În consecință, nu poate fi primită susținerea autorilor excepției privitoare la încălcarea principiului egalității în drepturi.

De asemenea, nu poate fi primită susținerea autorilor excepției privind încălcarea dispozițiilor art. 24 și 44 din Constituția României, republicată, întrucât certificatul de moștenitor prin care se atestă calitatea de moștenitor legal sau testamentar al unei persoane nu constituie titlu de proprietate și nu înlătură posibilitatea persoanelor străine de moștenire de a emite pretenții asupra bunurilor cuprinse în masa succesorală, de a face dovada drepturilor lor asupra acestor bunuri și de a-și apăra drepturile și interesele în justiție.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****pentru modificarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 557/2002 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unor credite externe pentru Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A.**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 35 alin. (1) și al art. 37 alin. (4) din Legea datorii publice nr. 81/1999,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Articolul 1 din Hotărârea Guvernului nr. 557/2002 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor Publice a unor credite externe pentru Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 12 iunie 2002, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Prin derogare de la prevederile anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 293/1992 pentru aprobarea atribuțiilor, competențelor și modului de funcționare ale Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior, precum și a convențiilor-cadru pentru derularea activității de finanțare și asigurare a creditelor de comerț exterior în numele și în contul statului, cu modificările ulterioare, se autorizează Comitetul Interministerial de

Garanții și Credite de Comerț Exterior să aprobe garantarea în proporție de 100% a unor credite externe în valoare de 320,952 milioane euro (valoarea contractului la prețurile de bază), la care se adaugă valoarea de 7,725 milioane euro (modificările constructive) și 29,870 milioane euro (glisarea prețurilor conform contractului), precum și primele de asigurare, dobânzile, comisioanele și alte cheltuieli aferente acestora.

(2) Ministerul Finanțelor Publice garantează în numele statului, pentru Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A., credite externe în limita valorii de 358,547 milioane euro, precum și primele de asigurare, dobânzile, comisioanele și alte cheltuieli aferente acestora, în tranșe anuale, în conformitate cu clauzele contractului de cooperare prevăzut la art. 2.“

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,

Miron Tudor Mitrea

p. Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe Gherghina,

secretar de stat

București, 29 ianuarie 2004.

Nr. 96.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro